

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 10/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. L., K., a O. K., Z., zastúpených advokátom JUDr. J. J., B., ktorou namietali porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, princípu rovnosti podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 38/2011 z 30. mája 2012 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V/32/2011 z 29. marca 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. L. a O. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. augusta 2012 doručená sťažnosť Ing. P. L. a O. K. (ďalej aj „sťažovatelia“), v ktorej

namietali porušenie práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie princípu rovnosti podľa čl. 12 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obo 38/2011 z 30. mája 2012 v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 1 Obdo V/32/2011 z 29. marca 2012.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že *rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 52 Cbi 2/2007 z 31. januára 2011 „bola zamietnutá žaloba, ktorou sa sťažovatelia domáhali vylúčenia presne špecifikovaných práv priemyselného vlastníctva z konkurznej podstaty. Krajský súd zamietol žalobu len na základe jediného dôvodu a to, že sťažovatelia nemajú aktívnu vecnú legitimáciu na podanie takejto žaloby, keď podľa názoru krajského súdu úpadca, spoločnosť H., a. s. v konkurze, bol v čase vyhlásenia konkurzu zapísaný v príslušných registroch ako majiteľ sporných priemyselných práv... Na základe podaného odvolania najvyšší súd rozsudkom z 30. mája 2012, sp. zn. 5 Obo 38/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil... Na základe podaného dovolania najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 1 Obdo V/32/2011 z 29. marca 2012, ktorým dovolanie odmietol...“.*

3. V ďalšom texte sťažnosti sťažovatelia podrobne poukazujú na práva, ktoré im garantuje ústava, dohovor a pakt. Sťažovatelia poukazujú najmä na to, že k porušeniu ich základných práv a slobôd zaručených už uvedenými právnymi predpismi došlo tým, že najvyšší súd v konaní o odvolaní im *„odňal možnosť prednesu záverečnej reči“*, čím im bola odňatá možnosť riadneho konania pred súdom; najvyšší súd v konaní o odvolaní, ako aj v konaní o dovolaní ďalej *„vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku... nevysvetlil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil“*, a z týchto dôvodov považujú *„rozsudok za nepresvedčivý a nepreskúmateľný... arbitrárny“*.

4. Sťažovatelia považovali „zmluvy, na základe ktorých malo dôjsť k prevodu priemyselných práv, /t. j. zmluvy o predaji časti podniku z 8. februára 1999, ako aj zmluva o prevode práv k predmetom priemyselného vlastníctva z 1. marca 1999/ predstavujú absolútne neplatné právne úkony... z dôvodu, že na prevod takýchto práv nebol daný súhlas konkurzným súdom, napriek skutočnosti, že takýto súhlas bol potrebný zo zákona a jeho absencia je porušením zákona s následkom absolútne neplatného právneho úkonu; ...predmetom prevodu bola len časť podniku obsiahnutá v znaleckom posudku... a v tomto znaleckom posudku žiadne práva priemyselného vlastníctva neboli obsiahnuté; ...nebolo preukázané uzatváranie dodatkov k zmluvám o prevode časti podniku“, ktorých predmetom mali byť dotknuté priemyselné práva; ...bezplatný prevod vecí z konkurznej podstaty je možný v súlade s právnou úpravou.“.

5. V závere sťažovatelia uvádzali, že postupom najvyššieho súdu „bola nerešpektovaná prejednaná zásada... a súd svoje rozhodnutie zdôvodnil nedostatočným spôsobom... súd sa navyše nevenoval množine argumentov a dôkazných prostriedkov predkladaných sťažovateľmi a k týmto nezaujal žiadne stanovisko napriek skutočnosti, že sa týkali otázok rozhodujúcich pre rozhodnutie vo veci“.

6. Z už uvedených dôvodov sťažovatelia v sťažnosti žiadali, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„ - základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 2012, sp. zn. 5 Obo 38/2011 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Obdo V/32/2011 z 29. marca 2012, porušené bolo,

- rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 2012, sp. zn. 5 Obo 38/2011 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Obdo V/32/2011 z 29. marca 2012 zrušuje a vec vracia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie,

- priznáva sťažovateľom náhradu trov konania.“

II.

7. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Podľa čl. 14 ods. 1 paktu všetky osoby sú si pred súdom rovné. Každý má úplne rovnaké právo, aby bol spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje buď o jeho právach a povinnostiach, alebo o akomkoľvek trestnom obvinení vznesenom proti nemu.

10. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

11. Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že pokiaľ sťažovatelia v odôvodnení svojej sťažnosti namietali aj porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 2 ústavy, postupom v ich veci konajúcich všeobecných súdov a pokiaľ namietali porušenie v odôvodnení sťažnosti uvedených práv (vrátane a aj nad rozsah petitu sťažnosti) postupom všeobecných súdov, ústavný súd s prihliadnutím na rozsah svojej ústavnej preskúmvacej právomoci vyplývajúcej aj z už citovaného ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde považoval tieto námietky sťažovateľov iba za súčasť ich všeobecnej argumentácie, ktorú samostatne neposudzoval a ani právne nevyhodnocoval.

12. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

15. Sťažovatelia porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 paktu videli v tom, že najvyšší súd riadne neodôvodnil rozsudok sp. zn. 5 Obo 38/2011 z 30. mája 2011 a zároveň nezaujal relevantné stanovisko k ich argumentácii.

16. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a jej príloh pri posúdení námietok sťažovateľov dospel k záveru, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 38/2011 z 30. mája 2011 netrpí vadami namietanými sťažovateľmi. Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku sp. zn. 5 Obo 38/2011 uvádza: „... *predmetné priemyselné práva, ktorých vylúčenia sa z konkurznej podstaty žalobcovia domáhajú, v čase podania žaloby sa v súpise konkurznej podstaty úpadcu nenachádzali a v čase rozhodovania nie sú ani zapísané do konkurznej podstaty úpadcu. Ak majetok – práva ... opustili konkurznú podstatu speňažením, a to na základe zmluvy o predaji časti podniku z 8. februára 1999 zmluvou o prevode práv k predmetom priemyselného vlastníctva z 1. marca 1999 v zmysle opatrenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, žaloba na vylúčenie uvedených práv z konkurznej podstaty nie je dôvodná. Osoba, na ktorú správca konkurznej podstaty v rámci speňažovania previedol majetok zapísaný do konkurznej podstaty, sa totiž stáva vlastníkom takéhoto majetku bez zreteľa na to, či neskôr vyšlo najavo, že zapísaný a neskôr i speňažený majetok (alebo jeho časť) v dobe speňažovania vlastnicky patrilo osobám iným.*“ Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku sp. zn. 5 Obo 38/2011 ďalej poukázal aj na to, že „... *žalobcovia nepreukázali, že majú právo k veciam (právam), vylúčenia ktorých sa domáhajú z konkurznej podstaty úpadcu...*“.

17. Ústavný súd vychádzajúc z už uvedených záverov konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí dostatočne a podrobne rozoberá dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa, a ku každému z týchto dôvodov uvádza príslušný zákonný základ. Skutočnosť, že sťažovatelia majú na dané okolnosti iný názor, nijako neindikuje porušenie ich práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces.

18. Ústavný súd považuje v tejto súvislosti za potrebné upriamiť pozornosť sťažovateľov na právny princíp ochrany dobromyseľného nadobúdateľa (zaručený v čl. 20 ods. 1 ústavy), ktorý najvyšší súd správne aplikoval aj v namietanom konaní. Najvyšší súd tak uplatnil princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy), ktorého súčasťou je aj dôvera subjektov práva v platné právo a uplatnenie princípu ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere. Uvedená zásada v tejto veci vychádza z toho, že tretia osoba, ktorá nadobudla

priemyselné práva zákonne konformným spôsobom, a teda v súlade s právnym poriadkom, sa stala ako vlastníkom subjektom práva, ktorý požíva právnu ochranu zaručenú v čl. 20 ods. 1 ústavy a nemôže byť tohto práva zbavený ani v prípade, ak by dodatočne vyšlo najavo, že úpadca nebol vlastníkom predmetných priemyselných práv. S prihliadnutím na to, že pri nadobudnutí priemyselných práv bol dodržaný právom upravený postup charakterizovaný zvýšenou formálnosťou (súpis majetkovej podstaty, znalecký posudok na ocenenie konkurznej podstaty, schválenie prevodu časti podniku súdom, uzatvorenie zmluvy o prevode časti podniku v znení dodatkov, povolenie zápisu zmeny údajov k právam priemyselného vlastníctva Úradom priemyselného vlastníctva), je princíp ochrany dobromyseľného nadobúdateľa potrebné o to viac vykladať tak, že právna ochrana sa poskytuje vlastníkovi, ktorý zákonne nadobudol vlastnícke právo, a nie subjektom, ktoré namietajú predmetné vlastnícke právo, resp. sa usilujú o jeho nadobudnutie.

19. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a jej príloh dospel k záveru, že napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu nedošlo k zásahu do označených ľudských práv sťažovateľov, ktorých porušenie namietajú. Na základe už uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

20. Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku sa ústavný súd nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľov v sťažnosti (príkaz najvyššiemu súdu konať vo veci, priznanie náhrady trov konania a pod.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2013